

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Pagrindinės Teisės](#) > [Verslas Ir Žmogaus Teisės](#) > [Austrija](#)

Verslas ir žmogaus teisės

Turinį pateikė

Austrija

Austrija

1. Kokią teisinę apsaugą galiu gauti jūsų šalyje kaip asmuo, nukentėjęs nuo žmogaus teisių pažeidimų verslo srityje? Ar numatyta žalos atlyginimo galimybė?

Kaip ir kitose valstybėse narėse, tarptautinė jurisdikcija iš esmės nustatyta Reglamentu „Briuselis Ia“ ([Reglamentas Nr. 1215/2012](#)). Todėl, visų pirma tais atvejais, kai įmonės (ar filialo) buveinė yra Austrijoje, ieškinį bus galima pareikšti neatsižvelgiant į ieškovo gyvenamąją vietą ir (arba) pilietybę. Kiti jurisdikcijos pagrindai nustatyti, pavyzdžiui, reglamento 7 straipsnyje: jurisdikcija galėtų būti nustatoma pagal vietą, kurioje įvyko žala sukėlęs įvykis, arba vietą, kurioje turėjo būti įvykdytas sutartinis įsipareigojimas.

2. Ar jūsų šalyje yra specialių teisės nuostatų dėl šiurkščių žmogaus teisių pažeidimų? Ar šios nuostatos taikomos nusikaltimams aplinkai ar dideliame darbuotojų išnaudojimui?

Austrijos įstatyme dėl nesutartinės atsakomybės nėra konkrečių nuostatų dėl šiurkščių žmogaus teisių pažeidimų. Tačiau jei dėl šiurkštaus žmogaus teisių pažeidimo pažeidžiamos įstatymu saugomos asmens teisės, tas pažeidimas gali patekti į bendrosios nesutartinės atsakomybės sritį. Pavyzdžiui, asmuo, kuris tyčia arba dėl neatsargumo atima asmens gyvybę, asmenį sužaloja, pakenkia asmens sveikatai, laisvei, nuosavybei arba neteisėtai pažeidžia kitą kito asmens teisę, privalo atlyginti žalą. Jeigu dėl padarytos žalos asmuo žūsta, yra sužalojamas, pakenkiama jo sveikatai, laisvei, nuosavybei arba pažeidžiama kita jo teisė, atsakingas yra ne tik žalą tiesiogiai sukėlęs asmuo, bet ir kiekvienas asmuo, kuris nesiėmė reikalingų ir pagrįstų priemonių, kad žalos trečiosioms šalims nebūtų padaryta, ir dėl to atsirado rizika (prievolė užtikrinti saugą, vok. *Verkehrssicherungspflicht*).

Baudžiamojoje teisėje šiurkštūs žmogaus teisių pažeidimai taip pat yra bendro pobūdžio nusikalstama veika.

3. Esu nukentėjęs nuo žmogaus teisių pažeidimo, padaryto Europos tarptautinei bendrovei vykdant veiklą už Europos Sąjungos ribų. Ar galiu kreiptis į jūsų šalies teismą, jei nesu ES pilietis arba negyvenu ES? Kokiomis sąlygomis galiu pareikšti reikalavimus dėl pažeistų teisių? Kur galima rasti papildomos informacijos?

Žr. 4 skirsnį.

4. Ar asmenys, nukentėję verslo srityje nuo žmogaus teisių pažeidimų, padarytų Europos tarptautinėms bendrovėms vykdant veiklą už Europos

Sjungos ribų, gali sulaukti ombudsmeno institucijų, lygybės įstaigų arba nacionalinių žmogaus teisių institucijų paramos? Ar šios institucijos gali ištirti mano atvejį, jei nesu ES pilietis arba negyvenu ES? Ar jūsų šalyje yra kitų viešųjų tarnybų (pvz., darbo arba aplinkosaugos inspekcijų), kurios galėtų ištirti mano atvejį? Kur galiu rasti informacijos apie savo teises?

Kaip ir kitose valstybėse narėse, tarptautinė jurisdikcija iš esmės nustatyta Reglamentu „Briuselis Ia“ (Reglamentas Nr. 1215/2012). Todėl, visų pirma tais atvejais, kai įmonės (ar filialo) buveinė yra Austrijoje, ieškinį bus galima pareikšti neatsižvelgiant į ieškovo gyvenamąją vietą ir (arba) pilietybę. Kiti jurisdikcijos pagrindai nustatyti, pavyzdžiui, reglamento 7 straipsnyje: jurisdikcija galėtų būti nustatoma pagal vietą, kurioje įvyko žala sukėlęs įvykis, arba vietą, kurioje turėjo būti įvykdytas sutartinis įsipareigojimas.

Jeigu netaikomas Reglamentas „Briuselis Ia“ arba 2007 m. Lugano konvencija (Lugano konvencija dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo), pagal Teismų jurisdikcijos įstatymą (*Jurisdiktionsnorm*, toliau – JN) § 27a straipsnį tarptautinė jurisdikcija taikoma visada, kai teritorinę jurisdikciją turi Austrijos teismas. Tačiau jurisdikcija dėl padarytos žalos pagal JN § 92a straipsnį nustatoma tik atsižvelgiant į vietą, kurioje įvyko žalos padarę veiksmai. Vis dėlto, atsižvelgiant į aplinkybes, bylai galėtų būti taikomas ir kitas jurisdikcijos pagrindas, pavyzdžiui, dėl nusikaltimo įvykdymo vietos – pagal JN § 88 straipsnį arba dėl turto – pagal JN § 99 straipsnį.

5. Ar jūsų šalis yra nustačiusi Europos tarptautinėms bendrovėms prievolę sukurti skundų nagrinėjimo arba mediacijos mechanizmus, kurie leistų ištirti vykdant jų verslą padarytus pažeidimus? Ar ši prievolė taikoma ir už Europos Sąjungos ribų padarytiems pažeidimams? Kas jūsų šalyje atsakingas už šios veiklos stebėseną? Ar jūsų šalyje yra viešai skelbiamos sistemos veikimo ataskaitos? + 6. Ar jūsų šalyje turiu specialių teisių, jei esu pažeidžiama auka, reiškianti reikalavimus dėl žmogaus teisių pažeidimų verslo srityje? Ar galiu gauti teisinę pagalbą ir kokiomis sąlygomis? Kokios išlaidos bus įtrauktos į teisinę pagalbą? Ar galiu gauti teisinę pagalbą tokiomis pat sąlygomis, jei nesu ES pilietis ar negyvenu ES?

Teisinė pagalba teikiama nepriklausomai nuo to, ar asmuo yra Austrijos arba Sąjungos pilietis.

Teisinės pagalbos tikslas – visoms bylos šalims, neatsižvelgiant į jų asmeninę finansinę padėtį, suteikti galimybę pasinaudoti savo teisėmis pagal civilinę teisę arba ginti savo teises teismuose. Bylos nagrinėjimo išlaidos neturėtų būti kliūtis reikalavimų vykdymo užtikrinimui ar gynybai, net jei pats asmuo pakankamai išteklių neturi. Taigi, suteikiant galimybę gauti teisinę pagalbą, siekiama pašalinti skirtumus, atsirandančius dėl asmeninės ekonominės padėties. Be to, tai turi padėti ne tik įgyvendinti lygybės principą, bet ir užtikrinti, kad visi vienodomis sąlygomis galėtų naudotis Europos žmogaus teisių konvencijos (EŽTK) 6 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta teise laisvai ir nekliudomai kreiptis į teismą.

Tačiau proceso šalis, kuriai suteikta teisinė pagalba, nuo pareigos padengti savo bylinėjimosi išlaidas atleidžiama tik laikinai. Toks laikinas atleidimas nuo bylinėjimosi išlaidų atsakovui netaikomas.

Teismas teisinę pagalbą šaliai turi suteikti tik tuo atveju, jei dėl konkrečios bylos nagrinėjimo kiltų pavojus jos reikiamam išlaikymui. Teisinė pagalba turėtų būti teikiama tik jeigu nenustatoma, kad ketinamas pareikšti ieškinys arba gynybos argumentai yra aiškiai nepagrįsti ar bergždi.

Reikiamas išlaikymas – tai ištekliai, reikalingi šalies ir jos šeimos, už kurios išlaikymą ji yra atsakinga, kukliam pragyvenimo lygiui užtikrinti. Reikiamas išlaikymas apima daugiau nei „minimalus“, bet mažiau nei „tinkamas“. Tokiam išlaikymui reikalingi ištekliai nustatomi atsižvelgiant į statistines vidutines darbuotojo pajamas ir

minimalų pragyvenimo lygį. Tarptautinėse bylose vertinant, kas yra reikalinga kukliam pragyvenimo lygiui užtikrinti, reikia atsižvelgti į gyvenamosios vietos aplinkybes.

Austrijos civilinio proceso kodekso § 64 straipsnyje išvardyta, dėl kurių išlaidų gali būti teikiama teisinė pagalba.

Tam tikromis sąlygomis pagal Civilinio proceso kodekso § 57 straipsnį iš užsienio ieškovų gali būti reikalaujama pateikti užstatą, t. y. atsakovo prašymu jie turi pateikti teismo išlaidų apmokėjimo užtikrinimą. Tačiau daugelyje dvišalių susitarimų nustatytas atleidimas nuo tokio užstato. Nuo teismo išlaidų apmokėjimo užstato gali būti atleidžiama ir pagal teisinės pagalbos nuostatas (Civilinio proceso kodekso § 64 straipsnio 1 dalies 2 punktas).

Austrijos sudarytus dvišalius susitarimus galima rasti Europos ir tarptautinių reikalų ministerijos interneto svetainėje [Bilaterale Staatsverträge – BMEIA, Außenministerium Österreich](#).

■ Paskutinis naujinimas: 22/11/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.